

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Nagydévre 8 korona.
 Külföldre: Nagydévre 18
 Helyben: Nagydévre 5
 Külföldre: Nagydévre 90

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Meddig tart még?

— márc. 6.

Csodálatos jelenségek csoportosulnak az immár végképen fölösleges képviselőházi javaslat-tárgyalás körül.

Ne nézzük a katonai javaslatokat ezuttal politikai szempontból; a pártpolitikát meg éppen szorítsuk háttérbe. Figyeljük meg a katonai javaslatok vitája körül csoportosuló jelenségeket tisztán mint józan emberek, akik látni, hallani, gondolkodni, következtetni és ítélni tudunk.

Es ha az állapotokat erről az oldalról vizsgáljuk, szívtünkbe nyilall a fájdalom, a megdöbbenés, az álmélkodás és a napról-napra tapasztalható felett kétségbe kell esnünk.

Egyrészt látjuk, hogy az ellenzéki pártok véres kardot hordoznak körül az országban és tele kiabál-

ják a nemzet fülét, hogy veszélyben a haza!

Valósággal lázitanak.

És a könnyen hívó és még könnyebben lángra lobbanó nép idekinn a jámbor vidéken készpénznek veszi a riasztó jelszavakat és készül a magasztos háborúra valamely láthatatlan ellenség ellen.

Másrészt látnunk kell továbbá, hogy az ellenzék a törvényhozásban megakadályoz, lehetetlenné tesz minden becsületes munkát. Halomra gyűlnek, tetlenül hevernek a legsürgősebb, nagy, nemzeti és állami feladatok; de az ellenzék nem törődik a súlyos, veszedelmes következményekkel; nem bánja, ha beáll minden téren a törvénytelen állapot: csak veti tovább a gáncsot, üzi tovább az alkotmány ellenes játkot.

És itt következik a legszomorubb jelenség.

Mert amíg idekiut az országban felzúgatva, képzelmeiben, aggodalmi-

maiban tulesigázva reszket, halálos bajokat sejt a magyarság: odafönt a törvényhozásban az ellenzék mulatva, játszva, vidáman csinálja az obstrukciót.

A bős hazafiak furcsán viglegények odafönt! A vita-rendező bizottság igazi farsangoló jó kedvvel tőri az eszét és nagyokat kacag, kutatván, hogy miről nem zengett még az ének, mióta lant és duda szól? Vagyis hogy mi a fészkes fülemilérül nem adtak még be határozati javaslatot?

És máskülönbben is nevetve temetik a hazát a dicsők. A szereposztás valódi vig komédiázás. Az egész ülést agyonbeszélő nagy tüdejűek az erő mutató után áldomásban részesülnek és pihenőre pár napi szabadságot kapnak.

Tréfa, kacagás mindenfelé és a nemzet idekinn azt képzei, hogy veszélyben a haza!

A főbohém.

A Szabadság számára írta: *Fáy Nándor.*

Feith Zoltán ifiur annak a megyének a kezdetén volt, hogy ő is tagja lehessen a posztobárorságnak, amelynek a kedves papája, Feith József ur volt a megalapítója. Ellenben a fiatal posztobárorsági jelölt megállott ennek a megyének a határán és nem akart tovább jutni. Magasra törekedett azért: ám nem a gási meg a brünni posztók birodalmában. Valamelyik viharos éjszaka egybekerült néhány vidámkedvű, de szenvedő zsebű, fiatal újságíróval, átduhajkodták az éjjelt egész a szűzi hajnalig és ennek a murinak Feith Zoltán lelkében nagyon sajátos eredménye lett. Más emberfia ugyanis az ily céció után kellemetlen érzésekkel szokott ébredni. Ezek az érzések azonban nem lelkiek. Sőt. Feith Zoltán pedig másnap reggel, mikor kinos és kellemetlen önalkudozások után felkelt, hogy a papa üzletébe rohanjon, egyszerűen minden átmenet nélkül szerencsétlenné érezte magát.

— Most én vágtsak az üzletbe! — morfondált magában. — Csak legalább egy félórátig maradhatnék még az ágyban . . . Nem. Nem lehet. Már háromfartály van kilencere . . . És mit szólna a papa? . . .

Zoltán urfi nem szerette az átmeneteket, amelyek némiképp érhetően hidalják át a gondolatokat, hanem most is, lóugrás szerint, minden megokolás hiájával erre az eredményre jutott:

— Nos, hát beszélhet a papa, amit akar: én ma nem megyek be az üzletbe. Sőt nemcsak ma nem, hanem egyáltalában többé soha. Teljesen elég volt „tartozik“-ot és „követel“-t írni . . . Mit erőszakolják, hogy kereskedő legyek?

Fel és alá kezdett sétálni pompásan berendezett legényszobájában. Azután idegesen simogatta a haját.

— Ma éjszaka ébredtem tulajdonképp a tudatára annak, hogy nem születtem posztókereskedőnek. — elmélkedett. — Ezek a fiúk: pompás fiúk . . . Nem lovagolom be magam abba, hogy az írásaimmal a legelső csapásra megtudnám hódítani a világot, de nem va-

gyok annyira tudatlan sem, hogy valamelyik lapnál ne tudjam valamire vinni. Es fogom valamire vinni . . .

II.

Hajós a „Budapesti Lapok“ szerkesztője belülről is alkalmazkodóan gondolkodó ur volt. Nem látta be, hogy miért ne legyen jóbarátságban az öreg Feith Józseffel, aki végre is nemcsak összeköttetései révén, de a saját személye miatt is számottevő tagja volt az úgynevezett „előkelő társadalom“-nak, már csak azért is, mert amikor valami jótékonyági akcióról volt szó, az ő neve súlyos pénzek kíséretében szerepelt.

Az öreg Feith elvégre megalkudott a sorssal és „beleegyezett“, hogy a fia újságíró legyen. Ugy fogta fel a dolgot, hogy ez is „állás“, amit vagy a számléltrán, vagy protekcióval mégis csak el lehet érni. Járt tehát a Hajósnak, a szerkesztőnek a nyakára, hogy: az ő fiából is lehetne talán újságíró faragni, mert az üzletben teljesen hasznavehetetlen egy idő óta. A pénzkérdés nem szerepel. Vagyis az ifiurnak legalább egyelőre nem kell fizetség.

MICHELSTÄDTER UTÓDA

Piacz-utca 40. szám alatt, a Hungáriával szemben.

Tavaszi czipő különlegességek nagy raktára.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, márc. 5.

Ma a karzatok ismét Eötvös Károly kedvéért teltek meg zsufolásig. Nem először. Napok óta hire járt, hogy a vajda beszélni fog, de épen azért nem hitte el senki. Az Abbázia vendégei, az Eötvös Antal társaság tagjai már kora reggel lázas izgalomban jöttek be a házba.

— Ma okvetlenül beszélni fog! — híresztelték.

A kételkedők azzal feleltek: nem hiszem el addig, a míg be nem jön!

— Már jön! — hirdette egy újabb futár.

Es Eötvös Károly tényleg megjelent fekete sapkával nagy iratsomóval a háza alatt és helyet foglalt a szélsőbal középsarkán.

Reich Aladár a bajai képviselő beszélt, de inkább olvasott végtelen unalomban majd mind fokozódó türelmetlenség között.

A karzat hölgyei, épugy, miként a völgy Eötvöst várták, kiki érte sóvárgott miként a lovag a vár urnőjeért. És a vajda kedvéért megjelent újból Bánffy Dezső báró főudvarmester neje is, a menyével, báró Felitzsch szabolesi főispán nejével. Minden látcsó feljök fordult. A kis Dora báró kisasszonyt keresték, de ma nem hozták el.

Reich ezenközben az órára nézett és mikor 12 óra elmúlt, — elhallgatott.

És a vajda általános érdeklődés kö-

zött felállva végre kimondta „Tisztelt Ház!”

— Most már ugy látszik — csakugyan beszél! — feleltek megkönnyebülten a hívei.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Fejérváry Géza, gróf Széchenyi Gyula, Wlassics Gyula, Cseh Ervin.

Elnök fél 11 kor megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

Belicska Béni előadó bejelenti, hogy gróf Wickenburg Márkot és Papp Jánost igazolták.

Az ujoncjavaslat.

Reich Aladár: A honvédelmi miniszter támadó védelmet használt az ellene irányzott támadásokkal szemben. A mikor védekezett, egyszersmind támadott, de ezzel csak provokálta az ellenzékét.

Kubik Béla: Es rückwertskoncentringot fűjt!

Reich: A nagyhatalmi állásra nincs szüksége Magyarországnak. A dinasztia a hadsereget eszközül használja fel a két állam kapcsolatának fenntartására és a dinasztia hadsereget a családi előnyök kiaknázására, az uralkodóház hatalmának növelésére értékesíti és Magyarország sorsával egyáltalán nem törődik. E javaslatoknál fontosabbnak tartja a megalkotandó és megalkotásra váró reformokat.

Endrey: Azok várhatnak! A tisztviselők is!

Széll min. elnök: Tessék felhagyni az obstrukcióval!

Lengyel: Vegyék le ezt a napirendről.

Reich: A kormány tudhatta, hogy e katonai javaslatok nagy ellenállásra fognak találni. Hiszen a jászberényi kürt is ezt hirdette.

Endrey: De azóta az a kürt is beugult! (Derűtség.)

Reich ismét a nagyhatalmi állásról szól és azt vitatja, hogy az nem magyar érdek. A közös hadsereg osztrák szellemű gyűlöltté teszi a katonai szolgálatot. A magyar ember csak kényszerből szolgál a hadseregben, holott a magyar vitéz és bátor és hadi erényeit a külföld is elismeri. A király sem a miénk, hanem inkább az osztrákoké, mert nemzeti dolgokat kunyorálni kell tőle. Ezután a felett panaszkodik, hogy a hadseregben minden német. A katonák lelkével, benső kiképzésével semmit sem törődnek. Ezer népiskola sem hozza helyre azt a kárt, amit egy kaszánya okoz. (Tetszés a szélbalon.) A javaslatot nem fogadja el.

Elnök fél 1 után felfüggesztette az ülést.

Szünet után

Apponyi Albert foglalja el az elnöki széket.

Eötvös Károly: A napirenden levő javaslatokat nem fogadja el. A függetlenségi párt álláspontja közjogilag helyes. Az obstrukció jogosságát vitatja és hivatkozik Deákra a tekintetben, hogy a nemzet mindig heves és komoly ellenállást fejtett ki, ha ujoncemegajánlásról, vagy épen létszámemeléssel van szó. (Ez igaz! jobbról.) A nemzetnek jogában van minden teheremelés ellen tiltakozni. Az a kérdés, hogy a nemzet kérhet-e ellenértéket a létszám emeléseért. Andrássy és Tisza Istvánnal polemizálva, azt mondja, hogy nagyhatalom az, amely a másikat megveri. (Általános derűtség.) Ezt az osztrák hadsereget azonban mindig megverték. (Derűtség.)

Endrey: Pechje volt! (Derűtség.)

Eötvös: A nagyhatalmi állást különbözőképen lehet defuálni. De akármi is az a nagyhatalmi állás, azért nemzetünk függetlenségét, szabadságát, szuverenitását feláldozni nem szabad. (Zajos helyeslés a szélbalon.) A mi a

Hajós befelé mosolygott ugyan, de de kívülről megtartotta az ő agyonvált simaságát és belement az ügybe. Utóvégre is kárára nem lehet neki sem az öreg Feith lekötözöttsége, sem a fiatal ur, akit szalajtatni lehet majd ide meg oda s aki azért mindent kap, csak azt nem, amit művelt Nyugaton pénznek szokás nevezni.

Zoltán rövid idő alatt beleélte magát abba, hogy ő valaki, sőt, hogy több ennél, ő: közvélemény. Hála Istennek jó volt a dolga neki, amiből tehát az következzék, hogy a világ előtt akképp kell szerepelnie, hogy rosszul folyik a dolga. Tehát: adnia kell az éhes cigányt. Például hajnalban meg reggel mászkált haza az éjszakát fiatal titánok között töltötte, hogy legalább így vegyen tudomást a világ az ő iróságáról. Mindenek fölött pedig abban nyilvánult meg a bohémiaja, hogy állandóan pénztelenségben leledzett. No: csak kívülről. Mert a papának a svábhegyi villájából pompás gummi kerekeken szokott a radekcióba robogni, de volt annyira „bohém”, hogy egy két utcával előbb leszállt a hintóból és világfájdalmas arccal baktatott fel a szerkesztőségbe s mélységes rezignációval mondotta:

— Fiúk, nincs valamelyiteknek 2 forintja?

A nagyszívű fiúknak nem volt pénzük egyiknek sem, de azért mosolyogtak hogy ez a hülye azt hiszi, hogy ők elhiszik, hogy önöki nincs pénze...

III.

Valami jótékonycélu bál volt az Imperiál szálló nagytermében. Hangverseny tartottak előbb. A hangverseny után ott ögyelgett Malló, egy csupaszív fiatal újságíró egyik kollégájával Fehérrel a nagyterem előtt.

Kétségbeesett arccal állott elébük Feith Zoltán.

— Fiúk, roppant baj van!

— Meghalt a római pápa? — kérdezte Malló.

— Az is baj volna, — felelte komolykodva Feith, — de még nagyobb-ról beszéllek.

— No? — mosolygott Fehér.

— Nincs egy pénzem se, — szólt Feith. — Öt forint kellene, de kiegyezem ötven százalékban.

Mallónak az arczán végigsuhant valami árny, amit a kellemetlen érzés is szülhetett, de undornak a kifejezése is lehetett. Látszott rajta, hogy szeretne már szabadulni ettől az embertől.

— Adok öt koronát, — mondotta azután ironikusán, de lehetőleg arra is gondolj, hogy megadd valaha.

Feith olyan arcot vágott, amelyről csak ugy dőlt a gyönyör. És boldogan puszogta:

— Öt korona! Öt korona egy darabban.

IV.

Imrő egy jobbnevű fiatal színész részecapott Mallónak a vállára!

— Ugyan mit csavarognak itt? Jöjjenek, egy külön szobában Feith kollégájuk pezsgőt néhány kis színészleányt.

Malló belemeredt?

— Pezsgőt? Feith?

Amaz csodálkozva felelte:

— Igen, Feith. Hisz tehe'i! Gazdag fiu.

Es bementek a különszobába. És Feith Zoltán akkor rakta a pezsgők árát a fizető pincér elé. Valami hét-nyolc üveget. A visszakapott ezüstpénzt grandezával lökte a pincér elé.

Malló eltorzultan mosolygott:

— Nem féltem az öt koronát. Jó helyen van. A főbohémától megkapom. Nem félek.

A Franklin-féle o o o o
Magyar Remekírókat
o o o 55 diszkötésben

3 koronás Shaksperrel együtt havi
4 koronás részletfizetésre
szállítja

„KAZINCZY”
könyvkereskedő Részvénytársaság Debreczenben.

keleti kérdést illeti, később fontos lehet, de most csak Macedóniára lehet fontos. (Derűtség.) Különösen nem fontos Széll legutóbbi beszéde után, a melyet Macedóniáról mondott.

Nem bizik Széllnek, Fejérvárynak a jelvényekre, a katonai büntető törvénykönyv revíziójára és a többire vonatkozó ígéréteiben. Ha 32 év óta nem tudták ezeket keresztül vinni, most sem tudják. Egyébként ezek nemzeti szempontból nem vivmányok. Nemzeti hadsereg van szükségünk. Aki erről lemond, aki ezt a törekvést nem pártolja, az hitvány áruló. A volt nemzeti pártról azt mondja Eötvös, hogy egykoron jogos reményekkel nézte őket a nemzet, de ha most megszavazzák a javaslatokat, a nemzet jogosan ámtásnak tekintheti a multban teljesített politikai működésüket. Olyan magyar hadsereg, mely csak papiroson van meg, egyetlen ujoncot, egyetlen krajcárt sem szavaz meg. Eötvös végül határozati javaslatot nyújt be, követelve, hogy a kormány javaslatot terjesszen be az önálló hadsereg felállításáról és a honvédséggel való összekapcsolásáról.

Végül Boda beszélt a javaslat ellen és szintén határozati javaslatot nyújtott be, hogy a magyar ezredekben magyar jelvényeket, magyar jelvényeket, magyar vezényszót hozzanak be.

KÖZIGAZGATÁS.

Városi közigazgatás.

Debrecen a mult hónapban.

— márc. 6.

Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap d. u. Puky Gyula főispán elnöklete alatt tartotta meg rendes hónapi ülését, melyen az egyes szakelődök terjesztették elő az elmúlt február hónapra vonatkozó jelentéseiket.

Az egyes jelentések főbb adatai a következők:

Polgármesteri jelentés.

Kovács József polgármester jelentése szerint a mult hónapban a rendőrség letartóztatott összesen 270 egyént.

Ezek közül az ügyészségnek átadott 1 embert, megbüntettetett 278 egyént. A városról eltoloncoltak 62 csavargót.

A rendőrfőkapitányság 42 egyénnek adott iparendélyt, munkakönyvet pedig 32-ét adott ki.

A katonai létszám a következő volt: közőshadseregbeli katona volt a városban 1511 ember 611 lóval és honvédkatona 754 ember 217 lóval.

A lakosság állami egyenes adóban befizetett 161064 kor. és 70 fillért.

A jelentést tudomásul vették.

A főorvos jelentése.

Debrecenben az elmúlt hónapban a közegészségügyi viszonyok kedvezők voltak, a mennyiben ugy a megbetegedések, mint halálozások mérsékelt számban fordultak elő.

A ragályos betegségek közül a vörheny csökkent, míg a kanyaró emelkedett. Ezen kívül szórványosan előfordultak a roncsoló toroklob és hökhurut.

Élet és halál.

Az elmúlt hónapban Debrecen kül- és belterületein született összesen 100 fi, 95 nő, meghalt összesen 73 fi és 51 nő. A szaporodás e szerint 71.

Házasság.

Házasságra lépett az elmúlt hónapban ev. ref. 41 pár, róm. kath. 8 pár, zsidó 6 pár, vegyes vallású 18 pár, összesen 73 pár.

Az adózó Debrecen.

A pénzügyigazgató jelentése szerint Debrecenben a lakosság befizetett egyenes adóban 188121 korona 86 fillért, hadmentességi díjban 727 kor. 60 fillért, bélyegjövődékben a vármegye fogyasztását is bele értve 28317 kor. 27 fillért, jogilletékben 17889 kor. 98 fillért, díjjövődékben 1160 kor. 13 fillért, dohányjövődékben a vármegye fogyasztását is beleértve 107849 kor. 54 fillért, fogyasztási és italadóban 25000 koronát. Fizetési halasztás összesen 32 esetben lett engedélyezve.

× **A város üzletei.** Debrecen város a jövőben az összes tulajdonában levő üzleti ágakat külön, illetve önálló kezelésben akarja vezetni. Így első sorban a nyomdáját, melynek élére tejhatalmu vezetőt állít, az üzletvezetés ellenőrzésére pedig felügyelő bizottságot alakít. A nyomda önálló vezetésére szabályzatot dolgozott ki az ez ügyben kiküldött bizottság, melynek tagjai annak főbb szakaszait általánosságban el is fogadták. A részletek kidolgozására pedig ma délután 4 órára bizottsági ülést hívott össze a bizottság elnöke: Vecsey Imre főjegyző. — A város ugyanilyen uton házi kezelésbe fogja venni a téglagyárat is, melynek vezetése ellenőrzésére szintén egy felügyelő bizottságot fognak választani.

× **Vármegyei közigazgatás.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága e hónap 9-én, hétfőn délelőtt 10 órakor fogja tartani rendes havi ülését Puky Gyula főispán elnöklete alatt, a melyen a vármegye február havi közgyűlésére vonatkozó jelentéseket terjesztik elő a szakelődök.

× **Nyilvános árlejtések.** Karcag rendezett tanácsú város rendőrségének és szolgaszemélyzetének 1903 évre ruhával és egyéb felszereléssel való ellátására nyilvános árlejtést hirdet. Az 500 korona bánatpénzzel ellátott pályázatok március 11 délelőtt 10 óráig adandók be Karcag város polgármesteri hivatalánál, ugyanitt tekinthetők meg a részletes feltételek is. Az ajánlatok felett Karcag város tanácsa 12-én délután 3 órakor tartandó ülésében fog dönteni.

A lipesei Nagyság köhid építését 47105 korona 20 fillér költségeliránnyal engedélyezvén a miniszter a hid építésére, illetve a vele járó összes mellék munkálatokra, ideiglenes fahid építésére stb. — nyilvános árlejtést hirdet

máramaros megye alispánja. A költségelirányzat 5 százalékát tevő bánatpénzzel ellátott ajánlatok március 19-én délelőtt 10 óráig adandók az alispáni hivatalnál. A részletes feltételek megtekinthetők a máramarosszigeti m. kir. államépítészeti hivatalnál.

H I R E K.

Napló.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnepnapon d. e 9—12-ig.

Márc. 6. P. Nagy Zoltán vizsgálati hangversenye a Bikában.

Márc. 6. A kórházi bizottság ülése d. u. 4 órakor.

Márc. 7. Kereskedők táncestélye.

Márc. 8. A debreceni dalegylet közgyűlése.

Márc. 8. A jogász és tisztviselőkör közgyűlése d. e. 11 órakor.

Márc. 8. Gazdasági bizottság ülése d. e. 10 órakor.

Márc. 9. Megyei közigazgatási bizottsági ülés d. e. 10 órakor.

Márc. 14. Az egyetértés dalegylet hazafias estéje a Margit-fürdőben.

Márc. 14. A Kossuth-dalkör estéje.

Márc. 14. A Csokonai-kör Rákóczi-estéje.

Márc. 29. Az ügyvédi kamara közgyűlése.

Márc. 29. A Petőfi dalkör évi közgyűlése.

Márc. 29. A debreceni tisztviselők önszegélyző egyletének közgyűlése a Jogász és tisztviselőkör helyiségében d. e. 11 órakor.

Ápril. 8—18. Műkedvelők tárlata a városházán.

A borraivaló.

— március 6.

A borraivaló azok közé a kérdések közé tartozik, melyekre állandóan lehet felelni, — de ezer felelet se — megoldás

Ime egy újabb válasz, mely szintén nem fogja megszüntetni ezt a nálunk divatos alakjában igazán magyarnak nevezhető kórságot

A borraivaló megszüntetésével, — mondja a felelet, a mi tékozlásra való hajlandóságunk mellett nemcsak sok hiába és rossz helyre szét szórt pénzt kimélnénk meg, hanem az életet is kellemebbé tehetnők.

A közönséges vagyoni jólétnek örvendő embernek, ha valamely nyílt helyiségben megfordul, a borraivaló megrontja az örömeit. A pénzre már csak körösztet vetne valahogyan, csak ne kelene jobbra-balra nézegetni és kiszagolni hogy kinek mi jár?

Mert ez egész tudomány. A hármaspincér rendszer (főpincér, főszolgáló pincér, boros kölyök) még csak no! Ebbe mi már beleszoktunk, csak a külföldi környékezi a guta, amikor a megszokott egy pincér helyett három kacsingat a pénzére.

(Az osztrákot pedig nem környékezi mert onan jött hozzánk ez az isten csapása is.) De ennél sokkal nagyobb baj-

Értesítjük

az igen tisztelt, hölgy közönséget, hogy bevásárlási utunkról hazatérve, beszereztük a tavaszi divat legszebb ujdonságait, melyek a t. hölgy közön-

ség szives megtekintésére várnak.

Tisztelettel

DARVAS TESTVÉREK

női- és gyermekfelöltő áruháza

DEBRECZEN, Fő tér, a Hungária kávéház mellett.

ban van az ember a magas méltóságok előszobáiban s kivált akkor, ha idegen helyen van vendégségben, a mikor is a cselédek után kell leselkednie, hogy hányan vannak? Ami ha ki van nyomozva mindenféle ravaszsággal, akkor még azt a találós mesét is meg kell fejtenie, hogy kinek mennyi jár? Mert hajh ha az ember elment és valami hibát csinált. akkor kitör a cselédszobákban a sárga irigykedés, ha pedig egy vagy több nem kapott, avagy kevesebbet annál, mint a mi „dukál” akkor suttogás indul. a mi úgy érkezik a nagysága és onnan a házigazda fülébe, hogy a vendég ur „nem igen bőkezű” a mi rövid és jó magyarsággal kimondva annyi, miat smucig.

Hát az ilyen és ehhez hasonló szenvedések csakugyan megrontják az ember életörömeit. Es való igaz, hogy ha már a borraival földi zarándoklásuknak apróbb, de sűrű nyomorúságai közé tartoznak, akkor azt is legjobb volna vagy valamely biztos kulcs segítségével megváltani — mint például az urbéri terhekkel vagy a regáléval történt — avagy legalább kodifikálni kellene, vagyis tarifát csinálni, hogy az ember azonnal lássa, kinek mi jár.

Igen: de hát ki kezdje el?

Az igazi urak nem kezdik el, mert fi done! Nem illik uri emberhez. Ellenben a pincérek sem kezdik el, mivel nekik sokkal jobb a kódex és tarifa nélkül való állapot, amikor is a borraival magassága a szolgálatkészségen fölül a szemek nézésének minemőségétől is függ. De mindenesetre több a borraival, mint a mennyi lenne akkor, ha tarifája lenne. (Lásd a bérkocsisokat!)

A franciáknál azonban vannak legalább bevett szokások. Az élet rendes forgalmában mindenki megelégszik (még a bérkocsis is) a maga 10 centimejével, a mi 4-7-48 krajcár, vagyis legfőleg 9-10 fillér, tehát fele annyi, mint a menyit mi a legkisebb forgalomban is osztogatunk. — A nagy számláknál pedig egészen megfelel az a francia szokás, hogy a személyes szolgálatért adott borraival a fizetett összeg 8-10 százaléka legyen, a mi különben elég magas.

Nálunk azonban még szokások sem keletkezhetek, mivel az igazi uri állapottal járó szabálytalan borraival dobálás ennek a lehetőségét is elrontotta.

Minden összevéve az ön eredeti ötletére az az utolsó megjegyzésünk van, hogy azt egyedül a pincérek egyesületei volnának képesek valamiképpen a kodifikáció útjára terelni.

Legottan meg volna oldva a kérdés, mihelyt a pincérek kijelentnék, hogy a megállapított tarifán fölül menő borraivalót el nem fogadják. A mi már azután az ő részükről igazán uri dolog volna.

Hallotta-e ön azonban már valaha, hogy a verebek gyűlést tartottak és elhatározták volna, hogy innét túl feleannyi buzaszemmel is megelégszenek, sőt többet meg akkor sem vállalnának el, ha úgy tőnnék beléjük erőszakkal?

* **Előjegyzések a finn-estékre.** A Debrecenben felállítandó siketnéma iskola alap javára e hónap 20-án és 21-én működők közreműködésével a városi színházban tartandó Finn-estékre, bár az előjegyzésre való felhívást alig két napja tették közzé a helyi lapokban, páholyokat és támlásszékeket már is szép számban jegyezték elő Oláh Károly tanácsnok hivatalos szövegében.

Március hó 5-ig előjegyezték páholyokat: bizáki Puky Gyula főispán, Kovács József polgármester, báró Josineczy Miklósné, Veressné Szathmáry Teréz, Vecsey Zoltán földbirtokos, Wolaffka Antal, Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, dr. Kalmár Barna orvos, Szilágyi Károly ügyvéd, Malatinszky Ferenc, f. Konez Lajos, Hódy Béla, Csóka Sámuel v. tanácsnok, dr. Bruckner Ernő orvos, Fazekas Sándor reáliskolai igazgató, Gyémánt Sámuel, S. Szabó József tanár, Vecsey Viktor.

Támlásszékeket jegyezték elő: Dr. Somogyi Zoltán orvos, Dávidházy Sándor v. megyei jegyző, Loránt József szerkesztő, Hagedüs István törvényszéki bíró, Czeglédy Gyula földbirtokos, Harmuthi Pál kereskedő, Dr. Polgár Dániel, Kálnai Lipót, Csáthy Ferenc, Zoltai Lajos.

Ezekre az estékre a 25 százalékkal felemelt helyárak; (esakis a páholyok és támlásszékek árát emelték.) Családi páholy: 15 korona, földszinti és I. emeleti páholy: 11 korona 25 fillér, II. emeleti páholy: 7 korona 50 fillér, támlásszékek I-VIII-ig: 3 korona, támlásszék VIII-XIII-ig: 2 korona 50 fillér, támlásszék XIII-XVII-ig: 2 korona. — Földszinti állóhely, emeleti zártzék és karzat rendes helyárakkal.

* **Tanácskozások a kamaránál.** Hogy a kamara milyen becső és sikeres viszonyt tart fenn kerülete külső részeivel s hogy e külső részek milyen bizalommal és vonzalommal viseltetnek a kamara iránt, élénken bizonyítják azok a küldöttségek, melyek munkájában a kamarát ugyszólván naponta felkeresik. E napokban a Törökszentmiklósi ipartestület és Kereskedelmi kör küldöttsége járt a kamaránál, hogy különféle helyi ügyeik elintézésében a kamara közbenjárását kikérjék a miniszteriumnál. Ma délelőtt a Kunszentmiklósi ipartestület elnöke és titkára jött küldetésben a szolnokmegyei vásárrendtartási szabályrendelet sérelmeit panaszolva fel. Délután a karcagi ipartestület elnöksége kereste fel a kamarát, hogy egy iparos-otthon létesítése érdekében tanácsokat és támogatást kérjenek a kamarától. Szabó Kálmán elnök és a kamara titkára a legszívesebben foglalkoztak a felvetett kérdésekkel s a testületek megnyugodva és a szükséges információkkal felszerelve távoztak. — A közelebbi napokban Szávay titkár Máramarosszigetet, Munkácsot és Nagybányát látogatja meg.

* **A tanári körből.** A debreceni tanári kör e hónap 7-én szombaton d. u. 4 órakor gyűlést tart, melyen Sinka Sándor igazgató és dr. Horvay Róbert főreáliskolai tanár fognak felolvasást tartani s a melyre a kör t. tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

* **A Petőfi dalkör ünnepe.** A Petőfi dalkör fényes ünnepséggel fogja megülni a magyar szabadeszmék születésnapjának, március 15-ikének évfordulóját. Az est műsorát már összeállította a rendezőség, melynek élén Komlóssy Artur áll.

Az ünnep mely társasvacsorával és táncal lesz egybekötve, a Bika szálló dísztermében lesz s este 7 órakor kezdődik. Belépti díj: Személy jegy 2 korona, családjegy 3 személyre 4 korona, egy páholy ára külön 3 korona. Az est műsora a következő lesz: 1. Nyitány. Magyar Testvérek zenekara által előadva. 2. Honfidal. Huberttől. Előadja: a Petőfi dalkör. 3. A szabadságszerzetet Amerikában. Ieta és felolvassa Komlóssy Miklós a dalkör választmányi tagja. 4. Petőfi jelszava. Emmerth Antal dalszerzeménye. Előadja: a Petőfi dalkör. 5. Lenkey százada, Petőfi Sándor költeménye. Előszavalja: Dr. Varga Lajos a dalkör ügyésze. 6. Kossuth dala, Gaáltól. Előadja: a Petőfi dalkör.

* **Fényes hangverseny.** P. Nagy Zoltán, a főiskolának nagy tehetségű zene-tanára ma, március 6-án délután fél 6 órakor egy rendkívül érdekes és élvezetes számokból álló hangversenyt rendez, melyen előhaladott magántanítványai fognak szerepelni. A hangverseny a Bika szálló dísztermében lesz, belépő díj nincs. Műsora következő: 1. Schubert. Impromptu op. 142. No 2. — Boros Anna k. a. 2. Liszt Ferenc 4-ik rhapsodia — Abrahám Alice kisasszony Impromptu operette 7. — Tatay Zoltán. 4. Weber. Rondo brillante operette 62. — Maier Palma k. a. 5. Chopin. Polonaise moll (op. post.) — Popper Klára k. a. 6. Grieg Berceuse op. 38. Lematin op. 46. Kuthi Anna k. a. 7. Sauer. Echo de Vienne — Szántó Jolán k. a. 8. Beethoven. Sonata op. 57. (Appassionata) I. Assai allegro. II. Andante con moto. III. Allegro, ma non troppo — Sonnenberg Berta k. a.

* **Házasság.** Győrffy István turkevei könyvelő tegnap esküdött örök hűséget Molnár Annuskának, Molnár Imre debreceni lakos bájos lányának. — Az esketést Oláh Imre anyakönyvvezető végezte teljes díszben. Tanúk voltak Berger Mór és Kovács László turkevei ügyvéd.

* **Itt vannak a szárnyasok!** Még jóformán el sem olvadt a hó, ki sem fakadtak a rügyek, s már térnek vissza messze délről a vándorok. Szürkületkor már itt ott hallik a szalonka kurrogása, a vadlud rikoltása, s a vadruca csörgése. Megelevenednek a mezők, zizegve mozognak a nádasok, hol széles talpu liba, meg kaesapárok keresnek helyet a fészek számára. A vándorok megérkezéssel megjelenik az eddig néptelen helyeken a maga szórakoztatásában kegyetlenségig önző ember, fegyverrel vállán, s kitűnően szimatoló kutyájával zavartatja ki békés fészükből a nádasok lakóit, hogy zsákmányul ejtse. — Mint halljuk már megkezdődtek a ruca, liba vadászatok és szalonkalesek. Szalonkát láttak eddig a Nagyerdőn és a Cserén, ruca pedig akad majd minden határban.

* **Az iparosifjak és március 15.** Az iparos ifjak önképzőköre szép ünnepség keretében emlékezik meg a 48-as idők szent napjának évfordulójáról. Március 15-én délután ünnepet rendez az Iparos Otthon dísztermében változatos műsorral. Az ünnepi szónok dr. Kőrössy Kálmán ügyvéd lesz.

* **Fehér nap.** Ha volna az anyakönyvvezető hivatalnak fehér lobogója, tegnap jogosan kidughatta volna. A sok volna mellett azonban határozottan megtörtént az, hogy a tegnapi napon egyetlen halálesetet sem jelentettek be az anyakönyvi hivatalnál, ami a mostani csalékony, napsugaras de szeszélyes időben igazán meglepetés számba megy. —

Ujdonásunk pedig elégedett mosolylyal állapította meg, hogy az anyakönyvi hivatal a legkedvesebb hivatal. Ott egyformán hír: akár van halálozás, akár nincs halálozás.

Gerőcz Józsefné temetése. A tegnapelőtt elhunyt fiatalasszonyt, Gerőcz Józsefné szül. Balázs Esztert tegnap délután 2 órakor temették el. A gyászházat megtöltötte a résztvevők, jóbarátok és rokonok nagy serege, kik majdnem teljes számban kísérték ki a koporsót a Kossuth-utcai sírkertbe. Hozzá tartozói tájéalmát enyhítse a széles körben megnyilatkozott igaz és mély részvét.

Csendélet B. Ujvároson. Ugyancsak kemény öklü emberek lakhatnak a derek hajdúvárosban. Minap a kocsmában összeverekedett egy esomó magyar, névszerint Molnár Péter, id. Molnár Imre, ifj. Molnár Imre, Leiter Péter, Leiter Imre, Kunkli János, Silling Ferenc, Hadházi Ferenc. Csakugy pusztá kézzel egyengették egymást, de ugylátszik, hogy ha acélos az ujvárosi buza, hát olyan ám az öklü is! A viaskodók közül egy könnyű, négyen pedig súlyos testi sértest szenvedtek a csetepatéban. Végre is a esendörök vetettek véget a háborúnak, s mindannyiokat feljelentették az illetékes hatóságokhoz.

Meglopták a város erdejét. A esendőséghez feljelentés érkezett, hogy Kovács András fancieskai erdei lakos következetesen lopja a város erdejéből a fát. A feljelentésre házkutatást tartottak a esendörök gyanúsított lakásán és a padláson elrejtve csakugyan találtak nagyobb mennyiségű fát, minek eredetéről a gazda nem tudott elszámolni. Kovács Andrást feljelentették.

Drága szódavizes üvegek. Hajnal Mór szódavizgyáros minden aggodalom nélkül használta Szliuka István szódavizgyáros üvegeit. Magánpanasz folytán az ügy a rendőséghez került, hol Orosz László rendőrfogalmazó 50 korona behajthatatlanság esetén 3 napi elzárásra változtatható birsággal és 24 korona mellékköltséggel büntette meg Hajnal Mórt. Az elmarasztalt szódavizgyáros fellebbezett a tanácshoz, majd a miniszterhez. Tegnap érkezett le a miniszter döntése, melyben helybenhagyja teljes egészében Orosz László fogalmazó ítéletét, — s most már bizony le kell fizetni a kis pénzt az egypár szódavizes üveg jogtalan használatáért.

Szőkevény inasok. Miskolezy József és Nack Lajos reszelő-vágó inasok egyet gondoltak, kettő lett belőle. Megszöktek a gazdájuktól, s gyalogszerrel nekivágtak a nagyvilágnak. El is érkeztek szerencsésen Bihar-Diószegre, hol egyiküknek valami rokona lakott. — A rokoni fogadás azonban egyáltalában nem volt szives. Súlyos nyaklevesekkel traktálták a kalandos természetű ifjúrakat, kik megfogadva a szerető rokoni intelmeket, visszafordították szekerek rudját, s a rosszszul végződő kirándulás után bűnbánóan állítottak be gazdájukhoz. Az ipartestülethez került panasz folytán a dolog, s a két világjárónak tanonekodása idejét 2—2 héttel hosszabította meg — elismerésképen — az ipartestület vezetősége.

A népkönyha bezárása. A város által fenntartott és a debreceni jótekonynegylet által vezetett népkönyhát e hónap 8-án délben háromnegye 12 órakor bezáráják. A bezárási ünnepségen a tanács képviselteti magát Oláh Károly tanács-

nokkal. — A nőgyelet ezton is kéri a választmányi tagokat, hogy az ünnepségen minél nagyobb számban sziveskedjenek megjelenni.

* **Tanulók kerestetnek.** László József könyvnyomdájában (Csapó utca 9. sz. a.) tanulók felvétetnek.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Tizenkétezer korona segély a kereskedelmi iskolának. Debrecen város felsőbb kereskedelmi iskolája számára a debreceni kereskedelmi társulat 12000 korona évi segélyt kér a vallás és közoktatási minisztertől. A kereskedelmi iskola elbeli kérelmét Csányi Viktor kir. tanfelügyelő pártoló javaslattal terjesztette fel a miniszterhez.

E G Y L E T.

A baromfi-tenyésztő egyesület alakuló ülése. Tegnap délután 5 órakor tartották a debreceni baromfi-tenyésztő gazdák gyűlésüket az Angol Királynő fehértermében. A gyűlést Thieszen Arthur hívta egybe s közel 40 baromfi-tenyésztő jelent meg. A tanácskozás során kimondták, hogy a régi Debrecen és vidéke baromfi-tenyésztő egyesületet felosztatják a megmaradó vagyont hozzácsatolják az új egyesület alapjához, mely az országos szövetségtől teljesen függetlenül és önállóan fog megalakulni és működni. Az új egyesület elnökéül Riekl Antal urat, a Hajdumegyei gazdasági egyesület köztiszteletben álló elnökét szándékoznak felkérni. Az életrevaló új együletnek eddig 61 tagja van, ami tekintve azt, hogy a kezdeményezés csak pár hetes, igen szép eredmény.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Márc. 6. pénteken *Bob herceg* daljáték. **B.**
Márc. 7. szombaton *Bob herceg* daljáték. **C.**
Márc. 8. vasárnap délután *Képzelt beteg*, vigjáték, este *Hegyi Aranka* vendégléptével *Lili* énekes vigjáték.

— (**Bob herceg.**) Tegnap este volt nálunk a *Huszka Jenő Bob herceg* című daljátékának bemutató előadása. Pár évvel ezelőtt *Martos Ferenc* irt egy csinos, érzelmes, elmés verset, a fiatal *Bob hercegről*. Azóta éveken át divatos szavaltati vers volt ez a hangversenyeken, még kísértő zenét is irtak hozzá. Most aztán *Martos Ferenc* Bakonyi Károlylyal szövetkezve daljáték-szöveggé bővítette ki a bájos, kellemes költeményt, mely a pajkos, bohó, ábrándos királyfi szerelméről oly csinosan zengett. Ez a kitágított érzelmes versike daljáték alakjában, *Huszka Jenő* köznapi, de népszerűsége dallamosságánál, könnyedségénél fogva felette alkalmas zenéjével Budapesten egyfolytában 75 előadást ért meg. *Küryt*, *Hegyt*, az egész műsort kiszorította a Népszínházból és *Fedák Sárinak* páratlan diadalokat szerzett. De még a lázba ejtett fővárosban is minden ép eszű, jó ízlésű, világos ítélőképességű ember tisztában van azzal, hogy ez a daljáték csakis

a divat szeszélvének szárnyain emelkedhetett ilyen hűhós hirre. A zene belső értéke, mint eredeti alkotásé, a komoly zeneköltés kínesei mellett, komolyan alig tárgyalható. *Ügyes, fürgé, ismerő ütömek; egy pár édes, fülbe lüktető slábat* csiklandozó zenéske: egyéb semmi. A szöveg meg határozottan kevesebbet ér ebben a szappanbuborékká fújt alakjában a *Martos Ferenc* versénél. Erdeme a daljátéknak, hogy a ledér hangok helyett az érzelmesség hurjain csilingelő helyzeteket szólaltatja meg. Viszont azonban, végtelen szűk medrű lévén a meseke, a szerzők felszedtek mindent, a mi most a sivár szellemű daljátékok által elrontott, kifecamított izlés szerint a fővárosban tetszik és zsufolt házakat csinál. Ily értelemben a *Bob herceg* valószínű mintagyűjteménye az üres színpadi mókáknak, az alkalmi szellemi torna-versenynek és minden egyéb felületés csillogásnak, amit az utolsó tizenöt év daljáték-irodalma csempészett be törvénytelenül a magyar költészetbe... De hát mit tehet a szegény jó vidék? Némán beveszi és csemege gyanánt megszolja, amit a vásott inyü főváros annak kürtől. Láthattuk tegnap este, hogy a helyi *Bob* még az öltözködésben is kénytelen követni, utánozni a budapesti *Bob* hihetetlenül ferde fantáziáját és török szakad ujjat mutatni akaró ereletieskedését. Sokkal mélyebb a gyökere ennek a régi nemes daljátékok költészetét elpusztító divatnak, semhogy néhány ideszántott betűsorról ki lehetne irtani. Majd eljön annak az ideje magától. Addig, a ki mulatni akar, menjen a színházba és mulasson jól. Találja ujjának az ócska köznapiságokat és kacagjon kedve szerint. A debreceni előadás egészen élvezhető. *Felhő Rózi* tehetségének skáláján nincsenek ugyan meg azok a bösesebb képességek, melyekkel a polgárlányba szerelmes *György királyfi* egyéniségének szeretetreméltóságát hiven kifejezhetné. De ismeri és kedveli őt a közönség és magából *Felhő Rózi* mindent odaad *Bobjának*, ami ő benne tetszik és tetszetős *Dalol, táncol, pajzánkodik*. Szóval megérdemli a tapsot, a dícsőséget. Még is kapta. A többiek is mind vale egy csapáson aratják a babért: *Havasi Szidi*, *Páspöki Rózi*, *Krémerné*, *Krémer*, *Virágváti*, *Nagy Dezső*, *Szilágyi Aladár*, *Márton Miklós*, *Szalay Károly* egytől-egyig és egyformán máltók a dícséretre. A színház zsufolásig tele volt.

— (**Szintársulatunk Nyiregyházán.** A debreceni városi színházból idő előtt kiszorulnak színészeink — persze csak ideiglenesen két napra, 20-án és 21-én amikor a finn esték lesznek. Ezen a két estén *Makó Lajos* a drámai személyzettel átrándul Nyiregyházára, s az ottani szinkörben első este a *Halálos esend-et*, második este pedig a *Hütelent*-t fogja előadni.

T Á V I R A T O K.

Rothschild Natánielhaldoklik

Budapest, márc. 5. (Saját tudósítónk távirata.) A Nápolyban betegen fekvő *Rothschild Natániel* báró állapota veszedelmesre fordult, ma távirati meghívásra egy híres bécsi orvostanár Nápolyba utazott, hogy operációt fartsan végre a beteg *Rothschildon*.

Fajta tábornok temetése.

Budapest, márc. 5. (Saját tudósítónk távirata.) Ma délután temették el nagy katonai pompával az elhunyt Fajta honvédtábornokot. A temetésen megjelent számtalan katonai és polgári előkelőség között ott voltak József Agost királyi herceg, Bolfras tábornokszernagy királyunk főhadsegéde, Lobkovitz herceg hadtestparancsnok, stb.

A galántai választás.

Galánta, márc. 5. (Saját tudósítónk távirata.) A mai képviselő választás nyugodtan és rendben ment végbe. Esterházy Mihály gróf szabadelvűpárti jelölt 1440 szavazattal vagyis 160 szótöbbséggel győzött a Kormos József néppárti 986 és Havas József függetlenség párti 294 szavazata ellenében.

Ady Endre sajtópere.

Budapest, márc. 5. (Saját tudósítónk távirata.) Ady Endre nagyváradi hírlapíró, ki hosszabb ideig működött Debrecenben, — a múlt évben heves cikket írt lapjában dr. Wolafka Nándor v. püspök debreceni prépost és több kanonok ellen. — Az ügyészség perbe fogta, s a sajtóbíróság 3 napi elzárásra és 10 kor. pénzbüntetésre ítélte. Ady Endre az ítélet ellen semmisségi panasszal élt. — Ma foglalkozott a semmisségi panasszal a kir. kuria, s elutasította azt, helybenhagyván a bíróság ítéletét.

Emberirtó kereskedő.

Budapest, márc. 5. (Saját tudósítónk távirata.) Meránban ma borzasztó vértengzést követett el egy Müller Ferencz nevű gazdag és előkelő kereskedő. Rövid szünet után borotvával átmetszette fiatal feleségének a nyakát. Véres munkája után lerohant az üzletbe, s megölt egy inasát, — majd saját nyakába vágott, s minthogy a seb nem volt halálos, agyonlőtte magát. Mirdhánan meghaltak. Az irtózatot tett okát nem tudják.

O sztalysorsjáték.

Budapest, márc. 5. (Saját tudósítónk távirata.) Az osztalysorsjáték mai húzása a következő nyereményeket sorolták ki:

20.000 koronát nyert	40372.
5000 koronát nyertek	18586 19769 51871.
2000 koronát nyertek	28055 83423 88473 51321.
1000 koronát nyertek	93291 11033 37029 43008 6894.
500 koronát nyertek:	3372 3944 4042 6532 7750 8750 10717 12226 11279 12557 12607 14259 19850 24197 24284 25468 24791 25904 26587 27647 29046 30624 31164 34828 37131 45400 45936 53291 55632 57642 60743 61248 62294 62340 62425 63098 66498 66693 68930 69250 71091 71596 72367 74074 74172 74518 76510 76718 77308.

Gabona tőzsde.

Budapest, márc. 5. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngé. Bágyadt irányzat mellett 11,000 méter méreze került forgalomba néhány fillérrel olcsóbb

árakon. Egyéb gabonanemek bágyadtak. Idő: szép.

Buza áprilisra	7.60—61.
„ májusra	7.51—53.
„ októberre	7.52—53.
Rozs áprilisra	6.70—71.
„ októberre	00—00.
Zab áprilisra	6.00—00.
„ októberre	00—00.
Tengeri májusra	6.08—09.
„ júliusra	6.14—15.
Repce augusztusra	11.75—85.

TÖRVÉNYKEZÉS.**Megrágalmazott megyei tisztviselők.**

Bessenyeit elítélték.

Tegnap este hoztak ítéletet abban a feltűnést keltő bűnperben, melyben vádlotként Bessenyei József volt községi aljegyző szerepelt. — Lapunk tegnapi számában részletesen megemlékeztünk a vád tárgyát képező lapban megjelent rágalmakról. Ferenczy Elek volt főszolgabíró sugalmazására és befolyására a legsúlyosabb gyanúsításokkal illette Bessenyeit a vármegye vezető tisztviselőit, Rásó Gyula kir. tan. alispánt, Wessprémy Zoltán m. főjegyzőt és dr. Czeglédy Mihály tiszti ügyészt. — A tárgyalás folyamán az alaptalan rágalmakat egytől-egyetig semmivé tette a bizonyítás. Tegnap előtt folytak le a kihallgatások és perbeszédék és tegnap délután 3 órakor ült össze az esküdbíróság és törvényszék, hogy befejezzék a tárgyalást és ítéletet hozzanak.

Dr. Szücs Miklós törvényszéki elnök megnyitván a tárgyalást, a megszövegezett kérdéseket olvasta fel. A két első kérdés a Rásó Gyula alispánnal szemben terjesztett rágalmakra és ezek alapján a bűnösségre vonatkozott, a harmadik és negyedik Wessprémy Zoltán, az ötödik és hatodik kérdés pedig dr. Czeglédy Mihály ügyében való bűnösség meg- vagy meg nem állapítását tartalmazta.

A kérdések átvétele után ítélethozatalra vonultak vissza az esküdtek. Hosszabb ideig tartó tanácskozás után ismét elfoglalták helyeiket s Laboncz Mihály az esküdtek elnöke nagy érdeklődés mellett hirdette ki az esküdtek igazmondását:

Az esküdtek úgy a Rásó Gyula alispán, mint a Wessprémy Zoltán főjegyző és dr. Czeglédy Mihály tiszti főügyész ellen irányuló sajtó útján elkövetett rágalmozásban bűnösnek mondták ki Bessenyei Józsefet, hénél több „igen“-t dobva a szavazó urnába mind a hat kérdést illetőleg.

Az esküdtek igazmondása után ítélethozatalra vonul vissza a törvényszék. Rendkívül soká tanácskoztak az ítéleten, míg végre fél hét órakor dr. Szücs Miklós elnök kihirdette az ítéletet a következőkben:

Az esküdtek igazmondása alapján a kir. törvényszék Bessenyei Józsefet három rendbeli sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségeért külön-külön 100 korona fő és 40 korona, behajthatatlanság esetén fogházra változtatható pénzbüntetésre, tehát összesen 420 korona pénzbüntetésre ítélte. Bessenyei a bírságot 15 nap alatt köteles befizetni.

Ezután a rendkívül értékesen és ér-

dekesen fogalmazott megokolásban kifejtette dr. Szücs Miklós elnök az ítélet enyhességének okait. Bessenyei annyira befolyásolva volt, hogy szinte elkerülhetetlenül bele kellett kerülnie az örvénybe. Mikor pedig rájött bűnösségére, igaz és minden téren nyilvánuló bocsánatkéréssel igyekezett azt jóvá tenni, tettét őszintén megbánta.

Az ítéletben úgy a kir. ügyész, mint Bessenyei József megnyugodott s így az jogerős.

LEGUJABB.**Budapesti tudósítónk híradása.**

Kihallgatás a királynál. A mai általános kihallgatás előtt az új valóságos belső titkos tanácsosok: Rimely Károly, Fircák Gyula, Vályi János, Szmrecsányi Pál és Meszlényi Gyula püspökök és Esterházy Ferenc gróf ő Felsőége kezeibe letették az esküt, a mely aktusnál Széll Kálmán miniszterelnök a külügyminiszter képviseletében és Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagyt segédkeztek, míg az eskümintát Berger udvari tanácsos olvasta elő.

Az általános kihallgatáson megjelentek: Samassa József érsek, gróf Bánffy György zászlós ur, Beniczki Ferencz, Bohus Zsigmond bró, Cziráky Antal gróf, Dessewffy Aurél gróf, Kemény Kálmán báró, Meszlényi Gyula, Rimely Károly, Szmrecsányi Pál, Vályi János és Fircák Gyula püspökök, Esterházy Ferenc gróf és Chotek Ernő gróf titkos tanácsosok, Toepke Alfréd államtitkár, Wetzel Gyula dr. a szabadalmi tanács elnöke, Berchtold Lipót gróf kamarások, Csesznák Benő és Pacor Vilmos altábornagyk, Mantendorfer Frigyes és Teindl Viktor vezértörzsorvosok, Fejérváry Imre báró és Kemény Akos báró főispánok, Balta Béla, Buschek Vilmos, Békéssy József, Feigl Ede és Schmidt Pál ezredesek, Babics Antal és Velkof József alezredesek, Wagner Dániel honvédfőhadbiztos, Radisich György osztálytanácsos, Petheő Rikárd jogügyi főtanácsos, Rudnay Alajos prépost, Lévy Mihály apát-esperes, Peregriny János dr. és Havass Rudolf királyi tanácsosok és Harmathy Dezső dr. miniszteri titkár.

A régi országgyűlési épület. A Sándor-utcában tudvalevőleg Apponyi Albert gróf képviselőházi elnök átirata értelmében teljesen a főváros tulajdonába szállt vissza. Ez a formászerű átadás, illetve átvétel jövő szombaton délután az erre kiküldött bizottság közbenjöttével fog megtörténni. Az átadást Csávossy Béla háznagy fogantositja; a tanács az átvételre a maga részéről dr. Vaszilievita János tanácsos elnöklete alatt Keuffel Adolf középítési igazgatót, Fülepp Kálmán tiszti főügyészt, Orszy Gyula mérnököt, Prochnov Ede gazdát és Wittinger fogalmazót, mint a bizottság jegyzőjét küldte ki.

A főváros nyári színház — mint ezt mi vidékiek is tudjuk — nagyon rozoga állapotban volt. Most mint tudósítónk írja — nyárra alaposan ki fogják tartározni s az udvarban a két oldali rozogtákolmány helyett 28,000 korona költséggel butorraktárnak, próba- és énekeseknek és öltözőknek két oldal-épületet fognak építeni.

Halálra ítelt urinó. A múlt hónap közepén nagy szenzációt keltett Madridban egy gyilkossági eset, amely a spanyol fővárosnak egyik nyílt utcáján, a legnépesebb kerületben történt. A gyilkos egy urinó volt, névszerint: Vizeanta Gomez Segoria. Felesége volt a kerületi előjárónak, aki állítólag vele brutálisan bánt, tetteleg gyakran bántalmazta. Az asszony azonkívül féltékeny is volt a férjére. Egy reggel, amikor az előjáró a hivatalba akart menni, az asszony megleszte az utcán s egy revolverrel főbelötte a golyó a férj koponyáját zúzta össze és rögtön halált okozott. A nőt, mint egy Madridból érkezett távirat, jelenti, tegnapi halálra ítelték. Az enyhítő körülményeket a törvényszék azért nem vette figyelembe, mert kiderült, hogy a nő hűtlen volt a férjéhez és így inkább a férjének lett volna oka a féltékenységre. A halálítéletet néhány nap múlva hajtják végre.

Pincérek a helyszerzők ellen. A legkisebb várostól a legnagyobbig a pincérek helyszerzői a szegény pincérek bőrét nyuzzák. Az utóbbi időben egyre több helyen tette szavá a sajtó a helyszerzők tulkapásait és több városban a rendőrfőkapitányok a szükséges első lépéseket meg is tették. Most kilépett a sorba maga a pincérek országos egyesülete. Emlékiratot adott be Láng Lajos kereskedelmi miniszterhez a helyközvetítés szabályozása tárgyában. Magyarországon huszezer pincér van, akiket az ügynökök kizsákmányolnak s kéri, hogy ezek üzemeinek a miniszter gátat vessen. — Az ügynökök elhelyeznek mindenkit, ha a szakmához semmit sem ért is, csak hasznuk legyen belőle. — Kéri, hogy a helyközvetítők a pincérek közvetítésétől el legyenek tiltva s az állami munkaközvetítő intézet is, mely ezen téren úgy sem ért el eredményt, a pincérek közvetítését szüntesse be s bizza azt a pincérek egyesületére. Kéri továbbá a minisztert, hogy ezen ügyek rendezésére ankétet hívjon egybe s addig is utasítsa az iparhatóságokat a pincéregyesületek elhelyező irodájának támogatására.

Családi dráma. Németh István gazdag mányai gazda hasonnevű fia szegény leányt akart feleségül venni. De mikor ebbeli szándékát tudatta az apjával, az leütéssel fenyegette a fiát. A leány elhagyta a szeretőjét. Nem sokára az a hír terjedt el a faluban, hogy a cserben hagyott leány és szülei megrágmalmazták a fiút, hogy bosszúból megakarta mérgezni az édes apját. Erre az öreg Németh István elkergette a házától a fiát, meg az annak pártját fogó édesanyját. Az öreg Némethné emiatti szegényében felakasztotta magát, de még idejekorán levágták. Az elkeseredett fiu pedig három golyót lőtt az édesapjába. Ifju Németh Istvánt e cselekedeteért a fehérvári esküdtszék 6 évi fegyházra ítélte, az anyját bünrészesség miatt 3 évi fegyházra. Az elítéltek semmiségi panaszát a Kuria tegnapi ülésében elutasítván, az ítélet jogerős lett.

Megégett uri asszony. Hosszu-Aszód községben, — mint tudósítónk írja Adler Bernát ottani kereskedő felesége tejet akart gyorsfalon melegíteni. Véletlenül azonban nem borszeszt, hanem benzint öntött a gyorsforralóba. A benzín fellobbant s rövid idő múlva lángban állott a szegény nő. Az elájult asszony holtraégett.

Regénycsarnok.

„SZEMEMFÉNYE.”

Irta: Erdélyi Gyula.

— Kész-e már az a bokréta? — kérde Enőkey Géza s türelmetlenül sietett a virágház felé, mely előtt a kertész egy kis mell-esokor kötésével foglalkozott.

— Azonnal kész lesz nagyságos uram, csak még néhány zöld levéllel borítom be . . . felelt a kertész.

— Nem szeretem ha a bokrétára várakozni kell, jól tudjátok és mégis várakoztatok rá.

— Engedelmet kérek nagyságos ur, nem olyan könnyű mesterség semmiből virágbokrétát kötni. Mióta nagyságodnak versenystállója van, azóta a kasznár ur semmit sem akar áldozni a kertre.

— Fordulj egyenesen hozzám, majd adok én pénzt, mert a kertből semmi új virágnak sem szabad hiányozni.

— Itt van kezeit csókolom . . . mondá a kertész s átadta a bokrétát, mit Enőkey Géza kalapja belsejébe rejtett s úgy tette fejére a fehér kalapot; s azután lóra pattant s olyan sebesen vágta ki az udvarból, hogy a lovász alig merte abban a tempóban követni.

A kertész mosolyogva nézett utána s ha lett volna kivel beszéljen, bizonyára kifejezi gondolatát, mely agyát furta, hogy előbb-utóbb megtörténik a házasság s az ő virágaiban szép asszony szeme tetszéssel gyönyörködik, a mi a kertésznek igaz jutalma. A virágok szépségét csakis az asszonyok értik meg igazán.

Géza oly sebesen vágta ki, hogy a különben erős ló, mely ősei között telivért is mutathatna ki, egész testében tajtékot hányt. Megérezte a nemes vér gazdája türelmetlenségét s ideges törekvésben tüze jobban emésztette.

Nem tartott tíz percig, mire Kálvagyra szoritotta Sámson, istállója kiváló kitűnőségét: a lovász messze maradt megette.

Még nem reggeliztek. A házigazda Kálvagy Lajos, Géza anyjának második unokatestvére, szíves jókedvvel fogadta. Sámson lovasa csak olyan izgatottan reszketett, mint a tüzes állat, melynek láb- és lágyék-ereiben a vér láthatóan regegett.

Levette kalapját s abból a virágot s meglepődve látta, hogy épen érkezett meg, a harmat csepp is ott ragyogott még egyikén másikon.

— Ej ej öcsém, nem kell az asszonyok után másként, csak lépést járni, nagyon a papucs alá kerülsz, ha galop-pirozol.

— Bocsánatot kérek kedves bátyám, én az hiszem, hogy mi férfiak kötelezve vagyunk az udvariasságra.

— Ez igaz, de az udvariassággal is úgy bánj, mint jó kocsis a lovakkal, hegynek hajts, völgynek tarts, azután a gyeplőt szorosan, az ostort kézbe, ha másnak nem. legyezni, Szóval a férfi sohase mutassa azt, hogy nem az övé a gyeplő, mert az asszony mindjárt ragad.

— Bátyám tulságos szigorú.

— Ne hidd azt öcsém, csak hogy én már tudok, és te még nem. Látod végtelenül elkényeztetted, most már csak parancsolni szeret s az ő szeszélyei módjára táncolunk mi . . .

— Ártatlan szeszélyek . . .

— Ártatlan . . . Pápaszemet öcsém ha szabad szemmel nem látsz, nézd Kálvagy vizét, a forrásánál ellehet egy kavicssal nyomni, azután jó mérnöknek a gondot adna . . .

(Folyt. köv.)

ELSŐ KÉZBŐL LEGJOBBAN VÁSÁROL.

Magyarország legnagyobb hangszergyárai réz-, fa-, fuvó- és vonós hangszerekben

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg szállítója.

Budapest, II. Lánchíd-u. 3. szám

Legnagyobb választék az összes hangszerekben

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetek, trombiták, czimbalmok.

Általam konstruált TÁROGATÓK 30 forinttól feljebb

Iskola és zongorakiséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb, elpusztíthatlan hangokkal. Különlegesség: acélhangu hangverseny-harmonikák. Sajátminőség.

TELJES ZENEKAR FELSZERELÉSEK

— a legjutányosabb árban, előnyös feltételek mellett. —

KÉPES ÁR JEGYZEKEK

pedig külön-külön (a) hangszerekről, (b) harmonikumokról, (c) harmonikákról

— INGYEN ÉS BÉRMENTVE. —

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökere és sima vesszők melyen leszálított árakon. Oltványok ezre 90—100 forint.

Mindenkinek legkiválóbb bor és csomófajákból, tisztán teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda és visszazárási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett öszöket hiány nélkül visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Cleditschia csemeték és magvak.

Érdekes történet, igen gyorsan fejlődő sőtényővény: Ez az egyedüli, melyből oly értékes kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de szeméttel állat meg az apró nyulak sem hatáskoznak az, hogy a bekerített részek teljesen károsak maradjanak. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útmutató és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékoztatást vévezt szíves fénynyomatú díves árjegyzékek bízogyan és bémmentve küldemek rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, kiképezés egy levelező lapon tudása, mely minosen az a ház, vagy család, ahol annak tartalmát hasznosra fordítják, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni szoktak, szem akarnak mert benne számos oly költemények foglaltatnak melyek mindenkinek nagyszolgálatot tesznek.

Diócs emeték. Kétéves, ériási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Leírás: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep.” Nagy-Kágya u. p. Szekelyhid.

1061. tkvsz.
1903.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. tszk mint tkvi-hatóság közhírré teszi, hogy Szilágyi Mihály önkéntes árverési ügyében a debreceni kir. tszék. a debreceni kir. járásbíróóság területén levő a debreceni 8560 sz. tjkvben A + 10014 hrsz. a felvett ujosztású szántóföldre 837 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási joghatálylyal bíró önkéntes árverést elrendeltetvén, annak fogantatására határidőül az 1903. évi június hó 2 ik napjának d. u. 3. óráját e kir. tszék árverési termébe ki tűzte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kített ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is eljog adatni.

Az árverezni szándékozók taroznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni, avagy az 1881 LX 1. c. 170-§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék mint tkvi hatóságnál és Debreczen sz. kir. város rendőrségénél tekinthetők meg.

A kir. tszék mint tkvi hatóság

Debreczen 1903 február hó 12-én.

Hegedüs

kir. tszéki bíró.

Országos vásár Margittán.

Tudatom a t. érdeklődőkkel hogy Margittán (Biharvár megye) közelebb lesz az országos vásár, még pedig

f. év március 18 19 én

barom vásár.

Folyó hó 20-án

kirakó vásár.

Margitta 1903. március 2.

Va. ár-bér 10.

Örökös tavasz megkezdése

Nemcsak szép levágott virágok és kötött csokrok, de nagy mennyiségű cserepekben nyíló virágok is vannak állandóul készletben, u. m. jácintok, tulipánok, Primulok, Cyclamen, valamint cameliak és azalek. Olcsó árban és nagy választékban.

A t. közönség b. pártfogására kérve,

kiváló tisztelettel

Paczelt János

mag- és virágkereskedő.

A Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

közhírré teszi, miszerint a betétkamatláb intézetünknel

f. 1903. márczius 10-től 4°-ban

hosszabb bennhagyás esetében

..... 4¹/₄ ^o-ban

állapított meg.

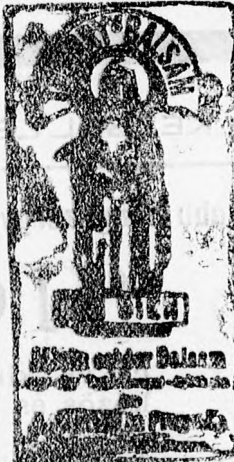
Az igazgatóság.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatáság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. Pharmacia

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyszerében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öreggebbek, annál értékesebbé és hatékonyabbá válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig mehozák a segílyt és sikert, legalább az orvos megérkezéig; természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olcsó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismervével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily ezim alatt:

Thierry (Adolf) Öregyal-gyógyszertára Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.
Központi raktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.